

Інна Миколаївна ГОЛОПІЧ,

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри українознавства факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

КУЛЬТУРА МОВИ ПРАВООХОРОНЦІВ В ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ

Стрімкий розвиток інформаційних технологій вплинув на всі сфери суспільного життя. Без використання глобальної мережі «Інтернет», яка є багатофункційним комунікативним середовищем, вже не можливо уявити жодну професію. Оскільки діяльність правоохоронців передбачає активне спілкування з представниками різних верств населення, то для кращого виконання своїх обов'язків абсолютно логічним є використання сучасних віртуальних платформ «Telegram», «Viber», «Facebook» тощо. Разом із цим виникає необхідність розвивати й удосконалювати мовленнєві навички поліцейських, які безпосередньо пов'язані з комунікацією в соціальних мережах.

Нові засоби комунікації розширюють можливості спілкування в соціумі, але не скасовують їх попередні форми. Основними засобами комунікації залишаються усне й письмове мовлення, однак змінюється їхнє застосування. Як зазначає А. Мірошніченко, інтернет спричинив появу нової форми писемного мовлення – *інтернетної новомови*, що має ознаки усного інтерактиву. Письмове мовлення в інтернет-формах набуло рис усного мовлення – діалогічність, можливість моментального обміну репліками. Ще одна його особливість – принципова відсутність редакторської правки (як в усному мовленні): репліки в інтернет-діалозі одразу адресуються аудиторії [1].

Потреба в прискоренні письмового мовлення призводить до появи економії – скорочень (вельми різноманітними й подекуди зрозумілим лише контекстуально) і часто нехтування правилами письмового синтаксису та пунктуації. У поєднанні з невисокою грамотністю співрозмовників інтерактивні тексти часто неприємно вражають. Тож важливим стає використання в інтернеті правильної літературної мови, що є маркером соціального статусу людини.

Інтернет кардинально вплинув на логіку, структуру мови, мовні засоби й привів до появи та поширення феномена гіпертексту. Будь-яке слово тексту може бути посиланням на зовсім іншу тематичну лінію. Натиснувши клавішею миші на це слово, можна обірвати, не дочитавши, цей текст і почати читати наступний. Гіпертекст чимось схожий на потік свідомості – випадкові асоціації (гіперпосилання) перемикають із поточної теми на нову.

Комунікативний арсенал людини оновлюється швидше, оскільки інформаційні потоки, що передаються за допомогою телебачення та інтернету, величезні. Тепер не потрібно комунікантові бути присутнім безпосередньо, спілкування є масовим – у ньому водночас можуть брати участь мільйони отримувачів повідомлення. Комп'ютерна комунікація розширюється, формується нова комунікаційна культура. Розвиваються всі способи сприйняття інформації: акустичний, візуальний і текстовий.

Тому поліцейським необхідно вміти створити логічний і зрозумілий текст із послідовним викладом матеріалу, інформаційно та стилістично точним змістом, що дасть можливість читачам встановити його смисл і подолати ймовірні труднощі, які з'являються

під час передавання інформації. Кожна мовленнєва ситуація в інтернет-просторі зобов'язує учасника комунікації розумітися на «комп'ютерно-мережевому» кодуванні інформації, навчитися уникати різноманітних комунікаційних бар'єрів у віртуальному світі, що традиційно постають під час живого спілкування (зовнішність, вік, соціальний статус). Вкрай важливо концентрувати увагу на формуванні та функціонуванні інтернет-тексту, що поширюється на масову аудиторію, створюючи стійке й водночас лояльне суспільство.

Із цією метою варто дотримуватись таких правил:

- не провокуйте конфліктних ситуацій;
- залишайтеся коректними, толерантними й пам'ятайте, що інтернетом користуються й діти;
- пишіть грамотно й логічно, дбайте про імідж поліції;
- слідкуйте за правдивістю фактів, які ви наводите;
- не зловживайте скороченнями та аббревіатурами;
- якщо під час офіційного листування ви ще не готові відповісти по суті справи, то повідомте респондента про отримання листа. Адресант знатиме, що його лист не потрапив у спам і спокійно чекатиме відповіді;
- будьте гнучкі в стилі та форматі спілкування. Зважайте на те, з ким, у який час і з якою метою ви спілкуєтесь. Те, що допустимо в одній групі, можуть вважати за образу та зневагу в іншій;
- будьте обережні з невербальними засобами спілкування. Поширюючи емотикони, малюночки, світлини й гіфки, будьте обережні. Подумайте, чи доречно це саме в такому форматі спілкування й чи правильно зрозуміють їх ваші співрозмовники;
- поважайте приватність (оприлюднення повідомлень, особистих світлин та іншої інформації є неприйнятним);
- не пишіть текст суцільним блоком, використовуйте структурування й рубрикацію. Так текст буде простіше сприйматися,
- надзвичайно важливими елементом, який свідчить про високу культуру мовлення, є вживання й використання кліше-привітання, кліше-прощання, кліше-прохання, а також словесні знаки подяки (*Добрий день / доброго дня, шановний / шановна..., тощо*).

Дотримання цих правил уможливорює коректну та безпечну інтернет-комунікацію правоохоронців, а також допомагає у створенні позитивного іміджу Національної поліції України.

Список бібліографічних посилань:

1. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.
[URL:https://pidru4niki.com/85850/ekonomika/globalni_naukovo-tehnicni_informatsiyi_komunikatsiyi_innovatsiyiniy_sferi](https://pidru4niki.com/85850/ekonomika/globalni_naukovo-tehnicni_informatsiyi_komunikatsiyi_innovatsiyiniy_sferi) (Дата звернення 15.10.2021).

Одержано 17.10.2021